

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

Περιγραφή Χρηματοδοτούμενων Ερευνητικών Έργων
1η Προκήρυξη Ερευνητικών Έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.
για την ενίσχυση Μεταδιδακτόρων Ερευνητών/Τριών

Τίτλος Ερευνητικού Έργου

«Η καθημερινή ζωή στις κοινότητες της 5ης και 4ης χιλιετίας π.Χ.
στην Κύπρο: Οίκος και οικονομία»

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ιωάννης Βοσκός

Εκλαϊκευμένος τίτλος: «Πτυχές της καθημερινότητας στην
Νεολιθική και Χαλκολιθική Κύπρο»

Επιστημονική Περιοχή: Αρχαιολογία (Ανθρωπιστικές Σπουδές)

Φορέας Υποδοχής: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο
Αθηνών (Ελλάδα)

Ποσό Χρηματοδότησης: 167.228 €

Διάρκεια Χρηματοδότησης: 30 μήνες

Φορέας Χρηματοδότησης: ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

#BrainGain #StrongerGreece

Σύνοψη Ερευνητικού έργου

«Η καθημερινή ζωή στις κοινότητες της 5ης και 4ης χιλιετίας π.Χ. στην Κύπρο: Οίκος και οικονομία»

Στην παρούσα μελέτη σχεδιάζεται μία καινοτόμος προσέγγιση υλικού από δημοσιευμένες και αδημοσίευτες αρχαιολογικές θέσεις, η οποία βασίζεται στην ιδέα της κοινωνικής αλλαγής κυρίως μέσω της δράσης εσωτερικών παραγόντων και ενδονησιωτικών διεργασιών. Πιο συγκεκριμένα, θα πραγματοποιηθεί μία σφαιρική μελέτη επιμέρους πτυχών του πολιτισμικού φαινομένου με έμφαση στην καθημερινή ζωή των κοινωνικών ομάδων της 5ης και 4ης χιλιετίας π.Χ. Οι δύο αυτές χιλιετίες καλύπτουν τη λεγόμενη «Κεραμική» φάση της Νεολιθικής (περ. 5000-4000/3900 π.Χ.), την Πρώιμη Χαλκολιθική (περ. 4000/3900-3500 π.Χ.) καθώς και το μεγαλύτερο μέρος της Μέσης Χαλκολιθικής περιόδου (περ. 3500-2800 π.Χ.).

Οι πτυχές του πολιτισμικού φαινομένου που σχεδιάζεται να μελετηθούν αφορούν στην αρχιτεκτονική και οργάνωση του δομημένου και αδόμητου χώρου των οικισμών, στην τεχνολογική αλυσίδα παραγωγής μίας ποικιλίας εργαλείων και σκευών καθημερινής χρήσης, στην οργάνωση των νοικοκυριών της περιόδου, στις διατροφικές συνήθειες, στα ταφικά έθιμα, τη δημογραφία/παλαιοπαθολογία καθώς και στα οικονομικά μοντέλα που υιοθετούνται για τη διαβίωση των κοινοτήτων. Η παρούσα ερευνητική προσπάθεια θα συνοδεύεται και από ποικίλες αναλύσεις αρχαιολογικού υλικού δίνοντας έναν διεπιστημονικό χαρακτήρα και παρέχοντας σημαντικά νέα δεδομένα. Κοινός παρονομαστής όλων των παραπάνω είναι η μελέτη της καθημερινής συμπεριφοράς των κοινωνικών ομάδων των εξεταζόμενων περιόδων μέσω της έννοιας του “habitus”.

Ως «μελέτη περίπτωσης» (“case study”) επιλέχθηκε μία περιοχή της Επαρχίας Λεμεσού με παλαιές και νέες αρχαιολογικές θέσεις, η ανασκαφή των οποίων συνέβαλε σε πολύ μεγάλο βαθμό στη διαμόρφωση των γνώσεων μας για τις συγκεκριμένες περιόδους. Πρόκειται για τη Σωτήρα Τεπές, το Καντού Κουφόβουνο και την Ερήμη Παμπούλα στην περιοχή της Κοιλιάδας του ποταμού Κούρη. Η παράλληλη σύγκριση με άλλες σύγχρονες θέσεις μέσω μίας ολιστικής ματιάς θα δώσει πολύτιμα αποτελέσματα σχετικά με την πολιτισμική πορεία του κεντρικού τμήματος της νότιας Κύπρου και κατ’επέκτασιν του υπόλοιπου νησιού.

Η ανθρώπινη συμπεριφορά, η κοινωνικο-οικονομική οργάνωση, οι διαδικασίες της πολιτισμικής αλλαγής και ο αντίκτυπός τους στις προϊστορικές κοινωνίες αποτελούν μερικά από τα βασικότερα ερευνητικά ζητήματα των Ανθρωπιστικών Σπουδών. Το Πρόγραμμα NCCP συμβάλλει στη συζήτηση των προαναφερθέντων παρέχοντας καινοτόμες μεθόδους διερεύνησης των προϊστορικών κοινωνιών και εναλλακτικούς τρόπους προσέγγισης της κοινωνικο-οικονομικής εξέλιξης με βάση τη δράση εσωτερικών παραγόντων αλλαγής.

Ο μονογραμμικός εξελικτισμός και οι υπεραπλουστευμένες συσχετίσεις του υλικού πολιτισμού με την πολιτισμική αλλαγή, απορρίπτονται μέσω της εφαρμογής μιας ολιστικής προσέγγισης που αναλύει σε βάθος πτυχές του δυναμικού ρόλου των κοινοτήτων στις εκάστοτε εξελίξεις αλλά και του πολύπλοκου χαρακτήρα διαμόρφωσης ατομικών και συλλογικών ταυτοτήτων. Η συμπερίληψη δεδομένων προερχόμενων από σύγχρονες μεθόδους ανάλυσης αρχαιολογικών δειγμάτων, η δημιουργία εξειδικευμένης βάσης δεδομένων για τα κινητά και ακίνητα ευρήματα και η ευρύτερη μελέτη των δομών κατοίκησης και οικονομίας θα προσθέσει, μεταξύ άλλων, σημαντικά αποτελέσματα αλλά και συγκριτικό υλικό για μελλοντικές συνθετικές αναλύσεις.

Η χρηματοδότηση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. σημαίνει...

Η χρηματοδότηση του Ερευνητικού Προγράμματος NCCP από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ προσφέρει τη δυνατότητα σε έξι (6) νέους επιστήμονες (οι οποίοι απαρτίζουν τη συγκεκριμένη ομάδα έρευνας) να πραγματοποιήσουν ολοκληρωμένο επιστημονικό έργο υψηλών προδιαγραφών αποφεύγοντας τουλάχιστον για ένα διάστημα το φάσμα της ανεργίας και παραμένοντας στον τόπο καταγωγής τους.

*Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος
Ιωάννης Βασκός*

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

Στηρίζουμε την Έρευνα Ενισχύουμε την Καινοτομία

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Βασιλίσσης Σοφίας 127, 11521, Αθήνα

210 64 12 410, 420

info@elidek.gr

www.elidek.gr

